

letet létesítsenek. Ez az átépítés 1748-tól 1756-ig tartott. Eleinte olasz operákat, majd később francia színműveket játszottak benne és csak II. József uralkodása alatt vált a német színjátszóművészet hajlékvárá. Első kinevezett igazgatója a Burgszínháznak gróf Dietrichstein Móric volt, aki alatt Schreivogel, Deinhardstein és von Holbein működtek, mint művészeti titkárok és igazgatók. Magyar vonatkozásai ezek: 1847. júl. 9-én *Havi Mihály* alkalmi énekestársulata vendégszerepelt itt. 1888. december közepén ismét elhangzik itt a magyar szó *Moser* és *Schönthan* »Harc a békében« c. vígjátékában. »Hogy az ördög vigye el!« — ezt mondja a darabban előforduló Örvösi Ilka nevű szereplő. S még zongora mellett el is dalolt két verset: »Ki van az én szemem sírva, szeretőmet mert más bírja.« A Burgszínház 1892. őszén, majd ismét 1897. máj. 12-én vendégszerepelt Budapesten (a Vígszínházban), midőn *Wilbrandt*-nak »Der Unterstaatssecretär« c. vígjátéka került színre; május 30-án élénk tüntetés volt ellenük. 1916. ápr. 17-én újra eljöttek hozzánk, ekkor is a Vígszínház látta őket vendégül, midőn színre került *Schnitzler* Arthur »Komödie der Worte«-ja. Főszereplők: Walden Harry, Medelsky Lotte, Mayen Mária, Tedtke Jakab, Kutschera Tilly, Frank Eugén. Elbucúztak április 26-án, *Goethe* »Clavigó«-jában. 1917. ápr. 1-én a Budapesti Színházban, júl. 5-én a Vígszínházban láttuk őket viszont. 1918. márc. 25-én újra a Budapesti Színház vendégei voltak. 1920. március hó 29-én u. o. és 1922. júl. 3-án ismét. 1925. március 17-én újra vendégszerepeltek a Vígszínházban, továbbá 1926. ápr. 3-án a Fővárosi Operett Színházban. 1928. máj. 22-én ismét a Vígszínház vendégszeretét élvezték. 1928. április 16-án a Fővárosi Operett Színház látta őket vendégül. (»Karl und Anna« c. darabban.)

Burián Etel Radó Sándorné, színésznő, sz. 1880-ban, *Borossebesen*. Színipályára lépett 1898-ban.

Burián Károly, operaénekes, sz. 1870. jan. 12-én, *Prágában*, megh. 1924. szept. 25-én, u. o. Tanulmányait szülővárosában végezte, környékén birtokot is szer-

zett magának és szabad óráiban kigazda volt. Első fellépése 1891-ben volt Revalban, ahonnan Kölnbe, Hannoverbe, majd Hamburgba került, végül a drezdai udvari operaháznál állapodott meg, ahol gyorsan jutott a legelsőkhöz és csakhamar résztvevője lett a bayreuthi ünnepi játékoknak is. Budapesten 1900. jún. 3-án mint »Tannhäuser« mutatkozott be és e fellépése után még hatszor vendégszerepelt rendkívüli sikerrel az Operaházban, majd 1901. őszén, felbontva drezdai szerződését, az egész évadra hozzánk szerződött. Vele egyszerre kiépült a magyar Wagner-repertoár, amelybe 1901. nov. 28-án beilleszkedett már a »Tristan és Isolde« is. Ezt a szerepét nálunk ő énekelte el először. Ugyancsak ő kreálta nálunk Lenszki szerepét az »Anyegin« bemutatóján, 1902. jan. 30-án. Tannhäuser, Lohengrin, Stolzingi Walter, a két Siegfried, Loge, Siegmund szerepein kívül híres alakítása a »Bajazzók«-ban Canio, valamint »A bibliás ember« címszerepe, amelyet magyar szöveggel tanult be. 1903-ban visszatért Burián a drezdai operaházhoz, de szerződéses tagsága megszűntével is hű maradt Budapesthez, ellátogatott hozzánk hosszabb-rövidebb vendégszereplésekre, sőt más tekintetben is idekapcsolódott: hogy a magyar állampolgárságot elnyerhesse, örökre fogadtatta magát néhai Dalnoki Bénivel, az Operaház egykori kiváló buffójával. Az 1911—13. években a bécsi udvari operaház tagja volt és ezidőben még sűrűbben vendégszerepelt Budapesten, majd 1913-ban állandó vendégszereplésre szerződött hozzánk és azóta más színpadon nem is lépett fel.

Művészetét nemcsak Európában ismerték és becsülték, ünnepelte már több ízben Amerika is, ahol ismételtén énekelt a Metropolitan Operahouseban. Az ideális hős-tenor legragyogóbb típusa, művészete nagykulturájú, tökéletes és különösen nagyszerűen érvényesült a wagneri deklamációban, de nem kevésbé találta meg helyét ott is, ahol az éneklésen, a kantilénán van a főszó. Burián, ki háromszoros kamaraénekes volt, nemcsak számtalan kitüntetésben részesült, hanem a közönségnek is mindenütt egyik legnépszerűbb művésze volt. Budapesten három nyelven is énekelt: németül, olaszul és magyarul. Burián nagyon hálá-